

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: V. Craveț)

instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, G. Liulca)

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Morari împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva încheierii din 11 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 20 august 2019, Violeta Morari a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Prin hotărârea din 18 august 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Morari împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul Violetei Morari, pensie de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ lunar din salariul și/ sau din alte venituri ale pârâtului începând cu data de 20 august 2019, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părților. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul Violetei Morari cheltuielile de judecată în sumă de 500,00 de lei. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150,00 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 1 noiembrie 2020, Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, a declarat apel preliminar, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 11 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cerința privind repunerea în termen a cererii de apel; s-a restituit lui Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 18 august 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

La 23 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, a declarat

recurs, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii instanței cu soluționarea prin decizie a problemei și repunerea cererii de apel în termen.

În motivarea recursului a indicat că încheierea este neîntemeiată, deoarece apelantul nu a avut posibilitate de a depune în termenul stabilit cererea de apel, urmare a faptului că nu se afla pe teritoriul țării, iar instanța de apel nu a ținut cont la adoptarea soluției de argumentele și probele prezentate de apelant.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 11 decembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei încheierii prin scrisoarea de însoțire din 16 decembrie 2020 (f.d. 91-92).

Astfel, recursul declarat la 23 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs reține că prin hotărârea din 18 august 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Morari împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul Violetei Morari, pensie de întreținere a copilului minor XXXXX în mărime de $\frac{1}{4}$ lunar din salariul și/ sau din alte venituri ale pârâtului începând cu data de 20 august 2019, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părților. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul Violetei Morari cheltuielile de judecată în sumă de 500,00 de lei. S-a încasat de la Serghei Morari în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150,00 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 1 noiembrie 2020, Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, a declarat apel preliminar, solicitând repunerea în termen a apelului și casarea hotărârii.

Prin încheierea din 11 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins cerința privind repunerea în termen a cererii de apel; s-a restituit lui Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu, cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 18 august 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Recurentul a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă la respingerea cererii de repunere a apelului în termen.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, conform actelor cauzei la 20 august 2019, Violeta Morari s-a adresat cu acțiune împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

Prin hotărârea din 18 august 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central acțiunea civilă a fost admisă.

Tot actele cauzei denotă că copia dispozitivului hotărârii din 18 august 2020 a fost expediată în adresa de domiciliu a lui Serghei Morari, în aceeași zi, 18 august 2020, fiind recepționată contra semnătură la domiciliul acestuia - r. Drochia, s. Drochia la data de 24 august 2020 (f.d. 77, 78).

De altfel, se reține că la cererea de apel a fost anexată informația de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din care rezultă că în perioada 01 ianuarie 2019 – 10 octombrie 2020, prin punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale ale Republicii Moldova a fost înregistrată ieșirea lui Serghei Morari, prin aeroport, la 26 mai 2019, nefiind înregistrată intrare în țară în perioada respectivă.

La caz, urmează a menționa că apelantul a susținut că despre hotărâre a aflat la 07 octombrie 2020 de la fratele său, care a recepționat corespondența.

În astfel, de circumstanțe, instanța de apel a reținut că Serghei Morari, începând cu data de 26 mai 2019 era angajat în serviciu în Israel, în temeiul contractului individual de muncă și la data pronunțării dispozitivului hotărârii nu se afla în Republica Moldova.

Or, în conformitate cu art. 105 alin. (1), (6) Cod procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.

Așadar, în cazul când un membru de familie adult al apelantului a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 18 august 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, corespondența se consideră comunicată destinatarului la data indicată în avizul de recepție, iar acesta urma să-i comunice lui Serghei Morari cât mai curând

posibil despre conținutul acesteia, pentru a fi contestată, în caz de dezacord, în termen legal.

În sensul art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

Reieșind din cele relatate, instanța de apel corect a constatat că la caz argumentele invocate în vederea repunerii în termenul de atac al apelului sunt neîntemeiate, respingând cerința privind repunerea în termen în termen a apelului, cu restituirea cererii de apel în temeiul dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă.

După cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 2 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 3 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), apelantul urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță și să-și exercite dreptul la acțiunea procesuală-contestarea hotărârii primei instanțe, în termenul legal de 30 de zile de la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

În acest sens, este evident că, contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel înafara termenului legal, demonstrează o neglijență a drepturilor sale procedurale prevăzute de lege.

Totodată, Colegiul învederează că în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate, ceea ce la caz nu se regăsește.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului

procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Analizând materialele cauzei, prin prisma argumentelor expuse de recurent, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a considerat că cererea de apel urma a fi restituită, în cazul în care apelul a fost declarat în afara termenului legal și i-a fost refuzat în cerința de repunere în termen a apelului.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului, precum că apelul urmează a fi repus în termen, deoarece nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță iar hotărârea nu i-a fost comunicată, care vine în contradicție cu actele cauzei.

Tot aici, Colegiul menționează că termenul de declarare a apelului nu se calculează de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, dar de la data pronunțării hotărârii.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu au dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța de judecată decelează că acțiunile recurentului privind depunerea cererii de apel la data de 1 noiembrie 2020, împotriva hotărârii din 18 august 2020 nu constituie decât o ignorare a acesteia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale.

Aici se impune a evidenția că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998- IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurentul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Bălți, corect a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Serghei Morari, reprezentat de avocatul Andrei Berescu

Se menține încheierea din 11 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Violeta Morari împotriva lui Serghei Morari cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat